

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1995-1996 (*)

23 NOVEMBER 1995

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 79, vijfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek

(Ingediend door de heer Antoine Duquesne)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In sommige gerechtelijke arrondissementen hebben de kamers van de rechtbank van eerste aanleg met twee grote problemen te kampen : de gerechtelijke achterstand en het krappe personeelsbestand.

De samenstelling van sommige kamers van de rechtbank van eerste aanleg is meer dan problematisch geworden. Een van de mogelijke oplossingen daarvoor zou erin kunnen bestaan de jeugdrechtters bij wet te machtigen om in alle kamers van de rechtbank van eerste aanleg zitting te nemen.

Op dit ogenblik bepaalt artikel 79, vijfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek dat de jeugdrechtters zitting kunnen nemen in de kamers voor burgerlijke zaken van de rechtbank van eerste aanleg indien zij daartoe door de Koning zijn gemachtigd.

Jeugdrechtters mogen evenwel geen zitting hebben bij zaken die voor de kamers voor correctionele zaken worden gebracht. Dat verbod wordt verantwoord met een verwijzing naar de achterliggende bedoeling van de regeling die bij de wet van 8 april 1965 werd ingesteld : aangezien de jeugdrechter geen straffen aan minderjarigen oplegt maar alleen beschermings-

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1995-1996 (*)

23 NOVEMBRE 1995

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 79, alinéa 5 du Code judiciaire

(Déposée par M. Antoine Duquesne)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans certains arrondissements judiciaires, les chambres du tribunal de première instance sont confrontées à deux difficultés majeures : l'arrêté judiciaire et des effectifs réduits.

La composition de certaines chambres du tribunal de première instance est devenue plus que problématique. Pour faire face à ces difficultés, l'une des mesures envisageables serait d'autoriser légalement les juges de la jeunesse à siéger dans toutes les chambres du tribunal de première instance.

Actuellement, l'article 79, alinéa 5 du Code judiciaire précise que les juges de la jeunesse peuvent siéger aux chambres civiles du tribunal de première instance à condition d'y avoir été autorisés par le Roi.

Par contre, les juges de la jeunesse ne sont pas admis à siéger dans les affaires soumises aux chambres correctionnelles. A l'appui de cette interdiction, on évoque la philosophie du système mis en place par la loi du 8 avril 1965 : le juge de la jeunesse ne prononçant pas de peine à l'encontre des mineurs, mais simplement des mesures de protection de la

(*) Tweede zitting van de 49e zittingsperiode.

(*) Deuxième session de la 49e législature.

maatregelen kan nemen, moet worden voorkomen dat zijn oordeel wordt « aangetast » door zijn werk in strafzaken. Dit is een edelmoedig uitgangspunt, dat evenwel niet met de werkelijkheid strookt : vaak is de jeugdrechtster immers een gewezen magistraat die met strafdossiers te maken kreeg. Artikel 79, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt namelijk dat de rechters in de jeugdrechtbank worden aangewezen uit de rechters die gedurende ten minste drie jaar het ambt van magistraat van het openbaar ministerie of van rechter in een rechtbank van eerste aanleg hebben uitgeoefend.

Ter wille van de praktische doelmatigheid en om de problemen rond de samenstelling van sommige kamers van de rechtbank van eerste aanleg gedeeltelijk op te lossen, suggereren wij dan ook de voor de jeugdrechtsters vigerende verbodsbeperkingen van artikel 79, vijfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek op te heffen.

Wel moet de beslissing om een jeugdrechtster zitting te laten nemen in de kamers voor correctionele zaken van de rechtbank van eerste aanleg een uitzondering op de regel blijven en moet zij derhalve ook specifiek door de voorzitter van die rechtbank worden gemotiveerd (bijvoorbeeld omdat de werking van de dienst zulks vereist, als gevolg van een aanzienlijke gerechtelijke achterstand, ...).

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 79, vijfde lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door wat volgt :

« De rechters in de jeugdrechtbank kunnen zitting nemen in de kamers voor burgerlijke zaken van de rechtbank van eerste aanleg.

De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg kan de rechter in de jeugdrechtbank bij wijze van uitzondering en in een met specifieke redenen omkleed besluit verzoeken zitting te nemen in de kamers voor correctionele zaken van de rechtbank van eerste aanleg ».

30 oktober 1995

jeunesse, il faut éviter qu'il soit « contaminé » par les matières pénales. Cette idée est généreuse mais ne correspond pas à la réalité : ainsi, le juge de la jeunesse est souvent un ancien magistrat ayant eu en charge des dossiers répressifs; l'article 79, alinéa 3 du Code judiciaire prévoit, en effet, que les juges au tribunal de la jeunesse sont désignés parmi les juges ayant exercé pendant 3 ans les fonctions de magistrat du ministère public ou celles de juge au tribunal de première instance.

Dans un souci d'efficacité pratique, et pour résoudre en partie les problèmes de composition des sièges de certaines chambres du tribunal de première instance, je préconise la suppression des interdictions fixées à l'article 79, alinéa 5 du Code judiciaire à l'encontre des juges de la jeunesse.

Cependant, la décision de faire siéger un juge de la jeunesse dans les chambres correctionnelles du tribunal de première instance devrait être exceptionnelle et spécialement motivée par le président de ce tribunal (par exemple, en raison des nécessités impérieuses du service telles qu'un arriéré judiciaire important, ...).

A. DUQUESNE

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 79, alinéa 5, du Code judiciaire est remplacé par ce qui suit :

« Les juges au tribunal de la jeunesse peuvent siéger aux chambres civiles du tribunal de première instance.

Le président du tribunal de première instance peut, à titre exceptionnel, et par une décision spécialement motivée, demander au juge du tribunal de la jeunesse de siéger aux chambres correctionnelles du tribunal de première instance. »

30 octobre 1995

A. DUQUESNE